

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **12. 12. 2019**

Návrh

všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2019

Predkladateľ:

Ing. arch. Matúš Vallo, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Mgr. Ctibor Košťál, v. r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

Mgr. Pavol Jablonický, v. r.
riaditeľ sekcie sociálnych vecí

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu s uznesením MsR
3. Návrh všeobecne záväzného nariadenia
4. Výpis z Komisie finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta zo dňa 07. 10. 2019
5. Výpis z Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania zo dňa 14. 10. 2019
6. Vyhodnotenie pripomienok fyzických a právnických osôb k návrhu všeobecne záväzného nariadenia

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy po prerokovaní materiálu

s c h v a ľ u j e

všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019.

Dôvodová správa

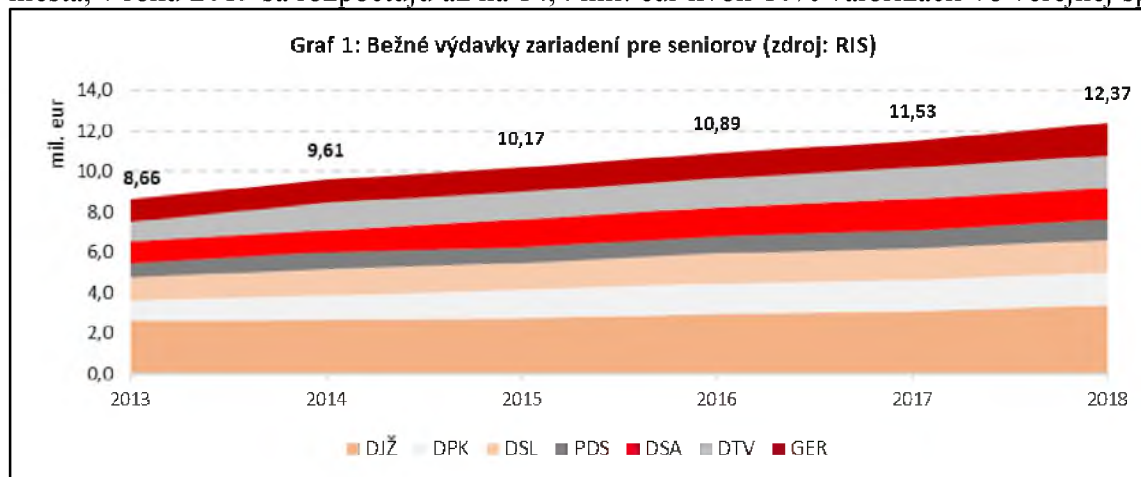
Zhrnutie

- Náklady na prevádzku zariadení pre seniorov narástli od roku 2013 o 43 %, na raste sa najviac podieľajú mzdy (47% nárast).
- Rast miezd nákladovo znášal rozpočet hlavného mesta. Krytie nákladov úhradami klientov kleslo z 32 % v roku 2013 na 26 % v roku 2018. Dotácie od štátu narástli iba o 3 %. Úhrady klientov sa nemenili minimálne od roku 2011.
- Priemerná úhrada klienta v bratislavských zariadeniach je v porovnaní s inými krajskými mestami nižšia o 34 %.
- Materiál predstavuje tri alternatívy úpravy úhrad (zvýšenie o 30 %, 50 % a 75 %) pre zohľadnenie doterajšieho nárastu, s mechanizmom každoročnej valorizácie na základe rastu ekonomicky oprávnených nákladov.
- Dodatočné rozpočtové príjmy budú, v závislosti od zvolenej alternatívy, medzi 0,9 – 2,5 mil. eur v budúcom roku, s každoročnou valorizáciou.

Za sociálnu oblasť:

V Bratislave máme 7 zariadení pre seniorov zriadených hlavným mestom Bratislava s celkovou kapacitou **1027 miest**, celkovým počtom zamestnancov **470** a celkovým počtom klientov umiestnených v zariadení v stupňoch odkázanosti II. – VI. – **1027**.

Náklady na prevádzku zariadení pre seniorov, zriadených hlavným mestom, rástli od roku 2013 priemerným tempom 7,4 % ročne (z 8,7 na 12,4 mil. eur v roku 2018), tvoria jednu z najväčších položiek rozpočtu mesta. Celkový nárast medzi rokmi 2013 a 2018 predstavuje 43 %. Výdavky na starostlivosť o seniorov sú piata najväčšia položka rozpočtu mesta, v roku 2019 sa rozpočtujú až na 14,4 mil. eur kvôli 10% valorizácii vo verejnej správe.

Na raste miezd sa najviac podieľajú osobné náklady (8 % ročne), ktoré narástli z 5 mil. eur v roku 2013 na 7,5 mil. eur v roku 2018. Celkový nárast medzi rokmi 2013 a 2018 predstavuje 47 %. V rokoch 2019 a 2020 sa vplyvom povinnej valorizácie a úpravou zákonníka práce očakáva ďalší rast o viac ako 10 % ročne. **Rast miezd nákladovo znášal rozpočet hlavného mesta. Podiel nákladov, krytých úhradou klientov, klesol v priemere o 6 bodov z 32 % v roku 2013 na 26 % v roku 2018.** Financovanie zo strany štátu nezohľadňovalo vyššie náklady na zamestnávanie v zariadeniach sociálnych služieb, dotácia od MPSVR SR narástla medzi rokmi 2013 a 2018 iba o 3,1 %.

Úhrada zo strany klientov sa nemenila od roku 2011, s výnimkou DS Archa klesol vo všetkých zariadeniach podiel nákladov, krytých príjmami od klientov.

Tabuľka 1: Podiel nákladov, krytých z príjmov od klientov (zdroj: rozpočet HMBA)

Zariadenie	2013	2018	Rozdiel
Dom tretieho veku, Polereckého ul.	40%	28%	-12%
Domov jesene života, Hanulova ul.	32%	26%	-6%
ZOS Sekurisova ul.	22%	20%	-2%
Petržalský domov seniorov, Rusovská cesta	26%	22%	-4%
Domov seniorov Archa na Rozvodnej ul.	17%	27%	11%
Zariadenie opatrovateľskej služby v DSA (ZOS)	9%	23%	14%
Domov seniorov Lamač, Na barine	45%	32%	-13%
Gerium , Pri trati	26%	16%	-9%
ZOS Smolnícka ul.	27%	26%	-2%
Domov pri kríži, ul. Pri Kríži	42%	29%	-13%
Priemer	32%	26%	-6%

Priemerná úhrada klienta v bratislavských zariadeniach je v porovnaní s inými krajskými mestami nižšia o 34 %. Priemerná mesačná úhrada klienta v roku 2018 bola v bratislavských zariadeniach pre seniorov 229 eur. Na tejto úrovni sa pohybujú iba Nitra a Košice (243, resp. 237 eur), ostatné krajské mestá vyberú o približne polovicu viac za jedného klienta. Pritom mediánová mzda v bratislavskom kraji je o približne štvrtinu vyššia ako v ostatných krajoch, takže nominálny rozdiel v úhradách je znásobený vyššími cenami práce a vyššou konkurenciou na pracovnom trhu.

Tabuľka 2: Priemerné úhrady od klientov v zariadeniach pre seniorov v krajských mestách (zdroj: HMBA, ŠÚSR)

<i>V eur</i>	Priemerná mesačná úhrada na klienta	Rozdiel oproti Bratislave	Mediánová mzda v kraji	Rozdiel oproti Bratislave
<i>Bratislava</i>	229	0	1169	0
Banská Bystrica	329	44%	862	-26%
Trnava	385	68%	940	-20%
Nitra	243	6%	861	-26%
Trenčín	310	35%	928	-21%
Košice	237	3%	905	-23%
Prešov	343	50%	791	-32%
Priemer bez Bratislavy	308	34%		

Pre zohľadnenie rastúcich mzdových nákladov a dosiahnutie minimálne úrovne iných krajských miest navrhujeme upraviť úhrady za ubytovanie a odbornú činnosť v zariadeniach sociálnych služieb o 50 %. Tento nárast zohľadní rast nákladov za roky 2013 a 2018 a zároveň vytvorí priestor pre ďalší očakávaný rast nákladov v rokoch 2019 a 2020 z dôvodu povinnej valorizácie miezd zamestnancov vo verejnom záujme. Zároveň zohľadní úroveň úhrad v iných krajských mestách a realitu trhu práce v Bratislave v porovnaní s inými krajskými mestami.

Uznesením Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislavy č. 86/2019 zo dňa 28.11.2019 Mestská rada hlavného mesta SR Bratislavy odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy prerokovať Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019.

Návrh
Všeobecne záväzné nariadenie
hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
č. .../2019
z 2019,

ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2019

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení zákona č. 535/2008 Z. z. a § 72 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov sa uznieslo:

Čl. I

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2019 sa mení a dopĺňa takto:

1. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7
Úhrada za odborné činnosti

(1) Suma úhrady za odborné činnosti v zariadení pre seniorov a v zariadení opatrovateľskej služby na deň na osobu sa určuje vo výške 2,75 eur bez ohľadu na stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

(2) Suma úhrady za odborné činnosti v dennom stacionári na deň na osobu sa určuje podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, pri :

- a) III. stupni 0,30 eur,
- b) IV. stupni 1,49 eur,
- c) V. stupni 1,82 eur,
- d) VI. stupni 2,65 eur.

(3) Suma úhrady za odborné činnosti sa každoročne zvyšuje k 1. júnu v závislosti od rastu ekonomicky oprávnených nákladov za predchádzajúci kalendárny rok.“.

2. V § 10 ods. 2 sa suma „0,13 eur“ nahrádza sumou „0,20 eur“.

3. V § 10 ods. 4 sa suma „0,30 eur“ nahrádza sumou „0,45 eur“.

4. V § 10 ods. 5 sa suma „0,10 eur“ nahrádza sumou „0,15 eur“.

5. § 10 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Suma úhrady za ubytovanie sa každyročne zvyšuje k 1. júnu v závislosti od rastu ekonomicky oprávnených nákladov za predchádzajúci kalendárny rok.“.

Čl. II

Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2020.

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor

Výpis
zo zasadnutia komisie finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta MsZ
konaného dňa 07.10.2019

---

k bodu

Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy ktorým sa mení všeobecne záväzný nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019

Návrh uznesenia

Komisia finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta **odporúča MsZ schváliť** všeobecne záväzný nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy ktorým sa mení všeobecne záväzný nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019

Hlasovanie:

prítomní: 10, za: 9, proti: 0, zdržal sa: 1

Za správnosť opisu : Ing. Henrieta Mičúchová, v.r.
V Bratislave, 07.10.2019

Výpis
zo zasadnutia Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského
zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 14.10.2019

K bodu 3:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prerokovala materiál Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019, ktorý predložil Ing. arch. Matúš Vallo, primátor hlavného mesta SR Bratislavy.

Uznesenie:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy po prerokovaní materiálu odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, schváliť všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky č. 5/2019.

Hlasovanie:

prítomní: 6   za: 5   proti: 0   zdržali sa: 1

MUDr. Jakub Vallo, v. r.
predseda komisie

V Bratislave, 15.10.2019
Zapísal: Ing. Karol Horvát, tajomník

Vyhodnotenie pripomienok k návrhu všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy č. 2/2014 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta SR Bratislavy č. 5/2019.

Návrh **všeobecne záväzného nariadenia** bol vyvesený na úradnej tabuli hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a zverejnený na internetovej adrese hlavného mesta dňa 15. 11. 2019 a fyzické osoby a právnické osoby mohli uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v dňoch od 15. 11. 2019 do 29. 11. 2019.

Vyhodnotenie pripomienok k návrhu všeobecne záväzného nariadenia uplatnil 1 subjekt. Vyhodnotenie je uvedené v tabuľke.

P. č.	Predkladateľ	Pripomienka	Vyhodnotenie
1	mestská časť Bratislava-Nové Mesto	1. V čl. I prvom bode 1 ods. 1 návrhu VZN žiadame súčasne navrhované znenie jednotnej sumy úhrady za odborné činnosti na deň na osobu bez ohľadu na stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby (ďalej aj „stupeň odkázanosti“) vypustiť, keďže ho o. i. považujeme za diskriminačné, a žiadame ho nahradiť znením rešpektujúcim primerané navýšenie sumy predmetnej úhrady, ktoré bude pre jednotlivé stupne odkázanosti pomerné a neprevyšujúce 5 % zo súčasných súm úhrad za odborné činnosti pre jednotlivé stupne odkázanosti.	K pripomienke č. 1 Neakceptované. Zákon neurčuje nastavenie výšky úhrady v závislosti od stupňa odkázanosti pri žiadnom druhu sociálnej služby. Zákon v oblasti nastavenia výšky úhrady za sociálnu službu upozorňuje iba na dodržanie maximálneho limitu nastavenej výšky úhrady. Navrhovaná výška úhrady plne rešpektuje a reflektuje na dodržanie maximálneho limitu nastavenia výšky úhrady. V súčasnosti je výška úhrady v porovnaní s inými verejnými i neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb poskytujúcimi sociálne služby v rámci Slovenskej republiky značne poddimenzovaná.

		<p>2. Pripomienka k čl. I bodu 5 § 10 ods. 7 návrhu VZN v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta SR Bratislavy, ustanovuje každoročnú valorizáciu úhrad na základe rastu ekonomicky oprávnených nákladov za predchádzajúci kalendárny rok.“.</p> <p>3. Pripomienka k čl. I bodom 2 až 4 (k navrhovaným úpravám súm uvedeným v § 10 ods. 2, 4 a 5) návrhu VZN. Návrhy zvýšených súm úhrad za ubytovanie uvedené v čl. I bodoch 2 až 4 a 5 požadujeme upraviť tak, aby vo všetkých troch prípadoch navýšenie v porovnaní so sumami úhrad za ubytovanie platnými v súčasnosti bolo pomerné a nepresiahlo 5 % zo súčasnosti platných zodpovedajúcich súm úhrad za ubytovanie.</p> <p>4. Pripomienka k čl. I bodu 5 § 10 ods. 7 návrhu VZN. Zásadne nesúhlasíme s navrhovaným každoročným zvyšovaním súm predmetnej úhrady a navrhovaný odsek 7 žiadame z návrhu VZN bez náhrady vypustiť.</p>	<p>K pripomienke č. 2 Neakceptované. Vzhľadom na neflexibilitu, zdĺhavosť procesných úkonov spojených s tvorbou, spracovaním a schválením VZN, prípadne jeho dodatkov je nutné v navrhovanom VZN prihliadať a pružne reagovať na rôzne skutočnosti ovplyvňujúce výšku ekonomicky oprávnených nákladov. Jedným z týchto faktov je aj každoročná valorizácia platov, ktorú bolo potrebné zahrnúť do navrhovaného VZN za účelom eliminácie nesprávnych a neaktuálnych údajov vo VZN.</p> <p>K pripomienke č. 3 Neakceptované. Navrhovaná výška úhrady plne rešpektuje a reflektuje na dodržanie maximálneho limitu nastavenia výšky úhrady. V súčasnosti je výška úhrady v porovnaní s inými verejnými i neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb poskytujúcimi sociálne služby v rámci Slovenskej republiky značne poddimenzovaná.</p> <p>K pripomienke č. 4 Neakceptované. Odpoveď totožná ako pri pripomienke č. 2.</p>
--	--	--	--

		<p>5. Pripomienka k čl. I návrhu VZN. Na konci čl. I návrhu VZN upraveného podľa pripomienok mestskej časti Bratislava-Nové Mesto navrhujeme doplniť a zodpovedajúco číselne označiť nový bod, v ktorom vzhľadom na zvyšovanie úhrad za ubytovanie a v závislosti od konkrétnych cien za spotrebu elektrickej energie, ktoré budú aktuálne v čase uvedenú v § 10 ods. 6 VZN č. 2/2014 (v súčasnosti ide o 0,50 € na deň), o ktorú sa za splnenia podmienok podľa § 10 ods. 6 VZN č. 2/2014 znižuje suma úhrady za ubytovanie.</p> <p>6. Pripomienka k celému návrhu VZN. Celý návrh VZN zásadne požadujeme kompletne prepracovať a upraviť na základe pripomienok mestskej časti Bratislava – Nové Mesto a predložiť ho v prepracovanej verzii na verejnú diskusiu, na opätovné zaujatie stanoviska mestskými časťami hlavného mesta SR Bratislavy a na opätovné pripomienkovanie.</p> <p>7. Pripomienka k čl. II návrhu VZN. V čl. II návrhu je potrebné oddialiť účinnosť tak, aby zodpovedala požiadavkám uvedeným v zásadnej pripomienke č. 6 uplatnenej mestskou časťou Bratislava – Nové Mesto</p>	<p>K pripomienke č. 5 Neakceptované Pripomienkované ustanovenie nie je predmetom navrhovanej zmeny.</p> <p>K pripomienke č. 6 Neakceptované. Vzhľadom na odôvodnenie pripomienok vyššie, zotrvávame na pôvodnom návrhu.</p> <p>K pripomienke č. 7 Neakceptované. Vzhľadom na odôvodnenie pripomienok vyššie, zotrvávame na pôvodnom návrhu.</p>
--	--	--	---

		<p>v časti B tohto uznesenia a aby následne mohla byť dodržaná povinnosť podľa § 74 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.</p>	
--	--	--	--